

23. neděle v mezidobí (cyklus C)

První čtení z Knihy Moudrosti mohlo na první poslech působit trochu skepticky: „Myšlenky smrtelníků jsou nejisté a naše záměry vratké. Porušitelné tělo duši zatěžuje a pozemský příbytek utlačuje mysl plnou starostí.“ (Mdr 9, 14-15).

Autor tu velmi realisticky popisuje zkušenost každého člověka: **nevíme všechno, často jsme nejistí a naše rozhodování je zatíženo omyly i únavou.**

Tento způsob uvažování není odtržený od dobové filozofie. V helénistickém prostředí, v němž kniha vznikala, se často odkazovalo na Platóna (např. dialog *Faidón*), který říkal, že **tělo je „vězením duše“** (*sóma-tělo, séma-hrob*). Podle něj je lidská mysl jako pták zavřený v kleci, nemůže se naplno rozletět, protože je uvězněna v hmotě.

Ale všimněme si: **biblický text se nespokojuje s pesimistickým závěrem.** Neříká, že člověk je navždy vězněm svého těla, že smysl života je jen čekat na vysvobození.

Zásadní rozdíl je v tom, že **autor odkazuje k Bohu:**

„Kdo poznal tvou vůli, když jsi mu nedal moudrost a z výšin neposlal svého svatého ducha?“ (Mdr 9,17).

Člověk nemusí zůstat uvězněný ve svých omezeních. Je tu jiný zdroj poznání než jen lidský rozum, je tu dar Boží moudrosti, pohled shůry.

Co to znamená pro nás? Častokrát jsme omezováni nejen tělesnými limity, ale i psychickými. Víme, jak moc je naše rozhodování zkresleno emocemi, tlakem rodiny, společnosti či strachem o budoucnost. Vědecké studie ukazují, že většinu rozhodnutí děláme spíše intuitivně a až potom je racionálně zdůvodňujeme.

Náš rozum tedy není čistý nástroj. Přesně o tom mluví Kniha Moudrosti: „Myšlenky smrtelníků jsou totiž nejisté a naše záměry vratké“ (Mdr 9, 14), proto těžko hledáme smysl i v každodenních věcech.

Právě proto je tak důležitá prosba žalmisty:

„Nauč nás počítat naše dny, ať dojdeme k moudrosti srdce.“ (Ž 90,12).

Biblická moudrost není totéž, co množství vědomostí. Je to Boží dar, který prohlubuje v nás schopnost žít dobrý život, vědět, co je podstatné, umět rozeznat, co má skutečnou hodnotu. A zároveň vědět, že náš čas je omezený. To není důvod k zoufalství, ale k intenzitě: když vím, že moje dny nejsou nekonečné, mohu si lépe rozmyslet, čemu je věnuji.

Tady se setkává filozofie, psychologie i víra. **Filosofové** nás vedou k myšlence: *poznat sebe sama je základ*. **Psychologie** nám připomíná, že jsme složité bytosti, které si musí umět přiznat své limity.

A víra nás vede k dalšímu zdroji poznání: nad tím vším je Bůh, který nás převyšuje, dává moudrost a jehož pohled nás osvobozuje. Zkreslení, omezení, která máme, nejsou posledním slovem, **protože Bůh nám nabízí svůj pohled, svou moudrost.**

Ježíš v dnešní perikopě evangelia poukazuje na další náročný rozměr. **Zdůrazňuje, že kdo chce být jeho učedníkem, musí klást vše ostatní až na druhé místo, dokonce i vztahy, které jsou pro nás tím nejcennějším, co máme.** Zní to tvrdě, možná až nesnesitelně. Ale ve

skutečnosti jde o logické pokračování té myšlenky z prvního čtení. Pokud jsme omezení a často se necháváme vést svými starostmi, pak si musíme položit otázku: **kdo nebo co bude poslední autoritou, která určuje směr?**

Ježíš říká jasně: jen on sám. Ne proto, že by chtěl potlačit rodinné nebo lidské vztahy, ale proto, že pouze tehdy, když se člověk opře o něco většího než o sebe, může najít skutečnou svobodu a pravdivost.

Křesťanství nás tedy nenabádá k úniku z těla ani z tohoto světa. Vede nás k odvážnému rozhodnutí žít moudře, tak, aby všechno mělo svou míru a svůj řád. Abych nežil v iluzi, že vše záleží jen na mně. A abych měl odvahu přiznat, že potřebuji moudrost, která přesahuje mé síly, schopnosti i omezení.

Na závěr si položme jednu otázku: *Kde hledám svou moudrost? V knihách, na internetu, v názorech okolí? Beru vůbec v potaz pohled, který mi nabízí Bůh?*

Když totiž otevřu svůj život tomuto pohledu, neztrácím nic. Naopak, získávám možnost vidět věci pravdivěji, svobodněji a moudřeji.

A právě to je cesta, na kterou nás Ježíš zve. Zkusme po ní kráčet a zaručeně se jednou budeme divit!